

HEDESELSKABETS TIDSSKRIFT

Oplag: 19.800

Nr. 13

15. oktbr.

74. årg.

UDGIVET AF DET DANSKE HEDESELSKAB

1953

naar og hvor
De ønsker det
fra

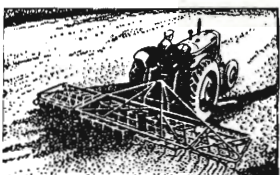
DVI

VANDINGSANLÆG
-omgaaende Levering
-forlang Brochure,

DANSK VANDINGS INDUSTRI
PROJEKTERING . FABRIKATION
INGENIØR HOLGER ANDERSEN
SNOGHØJ FREDERICIA . TELEFON ERRITSØ 125

Radrensning. Alle modeller har indstillelig sporvidde med glidende bagaksel.

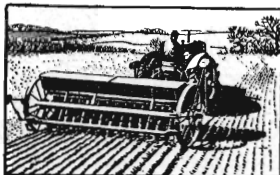
Harvning. 50 tønder land daglig med hydraulisk ophængt zigzag harve.

Tromling. 5 gears gearkasse sikrer passende hastighed ved alle arbejder.

Kultivering. Førersædet er indstilleligt og gummi affjedret. Behagelig kørsel.

Såning. Godt udsyn, let styring, fin regulator sikrer første classes arbejde.

Pløjning. Alle kontrolhåndtag er anbragt bekvemt for føreren.

Verdens bedste traktor

NUFFIELD UNIVERSAL traktoren — traktoren fra MORRIS — betegnes af sagkyndige som den mest moderne traktor, der endnu er bygget. Økonomien er enestående både ved store og små belastninger. Køreegenskaber og trækkevne er uovertrufne. Den hydrauliske løfteanordning har 2 håndtag og 2 uafhængige aftapningshuller for olie til hjælpecylindere. Den kraftige bæreramme med boltehuller og store frihøjde muliggør anbringelse af redskaber både bag traktoren, under maven på den og foran køleren. Sporvidden indstilles ved glidende bagaksel. Benzin 45 hk, petroleum og diesel 40 hk.

NY GRUNDPRIS KR. 11.575

NUFFIELD
UNIVERSAL
TRAKTOR

14 c

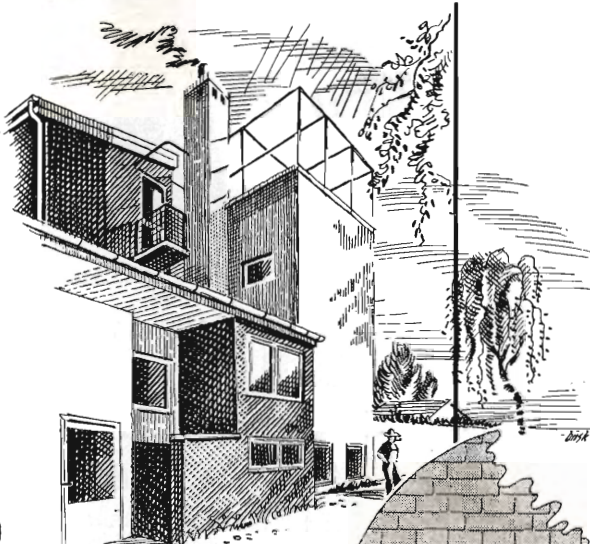

Forhandlere og service-stationer
over hele landet

DANSK OVERSØISK MOTOR INDUSTRI A/S, GLOSTRUP

CEMPEXO MURFARVE

CEMPEXO

— farvepulver på cement-basis. Udrøres med vand og påføres med hvidtekost eller sprøjte-pistol. Kan bruges på puds og betonflader samt mur-flader af så godt som alle andre byggematerialer. Fås i flere farver, smitter ikke af, er lysægte, holdbar, vandaf-visende, let anvendelig og billig

1/3 DANSK CEMENT CENTRAL
FORHANDLERE OVERALT

L KRISTENSEN
REMINGTON OG REMTOR
SKRIVEMASKINER

DANMARKS ÆLDSTE
SKRIVEMASKINE-FIRMA

FREDERIKSBERGGADE 1 A
KØBENHAVN K.

**Viborg Andels-
Svineslagteri**

vore udsalg bring. i erindring
Telef. 137 og 779

Skive Cementstøberi

KNUD ØSTERGAARD
Telefon 921

Normrør
med garantimærket Δ
Imprægnering
Brøndrør

**Nordjydsk Andels-
Fjerkræslagteri**

RANDERS - Telf. 5053

*Producenternes
eget slagteri*

Intet solidarisk ansvar
Se efter vor notering i
dagbladene hver mandag

Viborg Papir-Comp.

Papir & papirvarer en gros.
Bogtrykkeri.
Kontorforsyning.

Sot. Mathiasgade 31—33.
Tlf. Viborg 802—803.

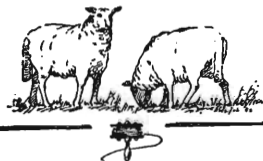
**Krogsgades
Cementstøberi**

v/ J. C. Halvorsen & sønner

Kontor:
Dannebrogsgade 22, Aarhus
Telefon 5019 . 5020

Ny fabrik i Vejlbj
Tlf. Riisskov 9319

Alt i betonvarer D. S. 400

**Andels-
Klædefabriken**

Grindsted

Telefon 20

**Skivehus
Asfalt- og
Tagpapfabrik**

Asfalt
til imprægnering
af cementrør

**Alm. kursus afholdes på
skovarbejderskolen**

ved Kagerup station i tiden fra 5. november til 3. december 1953. Kursus i brug og vedligeholdelse af motorsave afholdes samme sted i tiden fra 8. dec. til 18. dec. 1953. Ansøgningsskemaer kan rekvireres på skovarbejderskolen og skal indsendes dertil i god tid. Fra 1. november d. a. genåbnes værktøjscentralen. Skovsaves opmærgles for kr. 7,00 pr. stk. Filing af skovsaver koster kr. 10,00 pr. stk. og foretages kun i begrænset omfang. — Motorsavkæder slibes for kr. 5,00 pr. stk.

P. t. v.
Iver J. Nissen.

i Forsikring skal man ha' . .
BALTICA

Dansk Brandforsikringsselskab
 af 1904 - gensidigt selskab.
 Bygninger og løsøre.
 Virkefelt hele landet.
 Hovedkontor: Banegaardsplads 4, Aarhus.

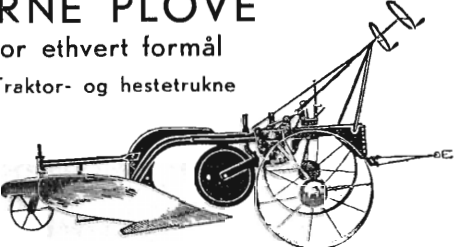
„VERMUND“

A/S SØNDERJYDSK
 FRØFORSYNING
 Frøavl & frøhandel
 Aabenraa
 Telefon 3047

Til alle slags bygninger
 DANSK
ETERNIT
 TAG- OG VÆRBEKLÆDNING
 DANSK ETERNIT FABRIK A/S
 AALBORG
 SALGSKONTOR:
 KAMPMANNSGADE 2 . KBHVN.V
 TELEFON: CENTRAL 3785

Aktieselskabet
GYRO
 Skive Jernstøberi
 og Maskinfabrik

MODERNE PLOVE
 for ethvert formål
 Traktor- og hestetrukne

Bovlund 24" traktorplov, type 9 H
 Hedeselskabet bruger kun „Bovlund“ plove
Plovfabrikken »Bovlund«
 H. WILKENS
 Bovlund pr. Branderup J. Telefon: Branderup J. 66

Løve Garn

Aktieselskabet Holger Petersen
 Købmagergade . København K.

AEROLIT
 DANSK SIKKERHEDSPRÆNGSTOF

Hedeselskabets Tidsskrift

Nr. 13

15. oktbr. 1953

74. årg.

Tidsskriftet udgår ca. 16 gange årligt og sendes uden vederlag til selskabets medlemmer. Annoncer bedes sendt til Hedeselskabets hovedkontor, Viborg. Annoncepris 50 øre pr. mm. Oplag 19.800 eksemplarer. Medlemsbidraget er enten årlig mindst 5 kr. eller en gang for alle mindst 100 kr.

Indhold: Repræsentantvalget til Det danske Hedeselskab. — Hedeselskabets årsmøde. — Det gensidige Forsikringselskab »Dansk Plantageforsikringsforening«. — Mønsted plantage. — De danske Mergelselskaber. — I få ord. — Hedeselskabets regnskab 1952—53.

Repræsentantvalget til Det danske Hedeselskab

Som meddelt i foregående numre af Hedeselskabets Tidsskrift har der været udskrevet valg til hedeselskabets repræsentantskab, og forslag til valg har været offentliggjort i tidsskriftet for den 15. august, med hvilket nummer der tillige fulgte en stemmeseddel.

Den 15. september udløb fristen for indsendelse af stemmesedler, og valgbestyrelsen, der består af repræsentantskabets formand, gods-ejer *A. Olufsen*, Quistrup, bestyrelsens formand, kammerherre *Lüttichau*, Tjele, og fhv. folketingsmand *Laust Nørskov*, Møldrup, har derefter gennemgået de indkomne stemmesedler og optalt stemmerne.

Følgende er derefter erklæret for valgte:

Aabenraa-Sønderborg amter:

Gaardejer *Hans Schmidt*, Kollund.

Aalborg amt:

Proprietær *J. C. Welling*, Valstedgaard.

Aarhus-Skanderborg amter:

Godsejer *A. Pontoppidan*, Constantinsborg, Ormlsev.

Hjørring amt:

Proprietær *Aage Holm*, Eskjær.

Randers amt:

Gårdejer *Johs. Grosen*, Vestervang, Skæring pr. Hjortshøj.
Gårdejer *K. Støvring*, Bjergby pr. Spentrup.

Ribe amt:

Folketingsmand *Olav Øllgaard*, Gredstedgaard, Gredstedbro.
Direktør *O. Vang Lauridsen*, Vejen.

Ringkøbing amt:

Amtmand *A. Karberg*, Ringkøbing.
Folketingsmedlem, konsulent *J. E. Foged*, Hammerum.

Thisted amt:

Planteskoleejer *Oscar Bang*, Nykøbing M.

Haderslev-Tønder amter:

Borgmester, apoteker *J. Kjems*, Løgumkloster.

Vejle amt:

Forfatteren, lærer *Rasmus Mortensen*, Bybæk pr. Vejle.
Rentier *Karl Midtgaard*, Brande.

Viborg amt:

Kammerherre, hofjægermester *Chr. Lüttichau*, Tjele.
Fhv. folketingsmand *Laust Nørskov*, Møldrup

Svendborg amt:

Redaktør *Stenbæk*, Svendborg.

Københavns stad:

Overretssagfører *Axel Hulegaard*, Gl. Torv 14, København K.

København-Roskilde amter:

Gårdejer *P. M. Poulsen*, Jersie, L. Skensved.

Bornholms amt:

Amtsrådsmedlem *Jac. Jacobsen*, Rutsker.

— — —

Af de valgte er følgende nyvalgte: Proprietær *J. C. Welling*, der afløser direktør *Brink Jensen* i Aalborg amt, gårdejer *K. Støvring*, Bjergby, Randers amt, der indtræder i stedet for folketingsmand *Edvard Sørensen*, som er fraflyttet amtet, og folketingsmedlem *J. E. Foged*, Hammerum, der er indvalgt i stedet for afdøde gårdejer *P. C. Nagstrup*, Ulfborg.

De øvrige valg var genvalg.

Valgperioden regnes fra 1. november og valget gælder for 6 år.

Hedeselskabets årsmøde

i Thisted den 2. og 3. juli

Hedeselskabets årsmøde var i år henlagt til *Thisted*, hvor mødet afholdtes på Strandhotellet. Sommersol og varme gjorde stedet fortræffelig egnet til en sådan sammenkomst, og sjældent har Thisted-egnen vist præsenteret sig smukkere end her, hvor bredningen blånede udenfor vinduerne og Morskysten randede horisonten.

Repræsentantskabets formand, godsejer *Olufsen*, Quistrup, åbnede mødet med at bede om tilslutning til en telegrafisk hilsen til hedeselskabets protektor Hans Majestæt, kong Frederik d. IX. Forsamlingen rejste sig som tilslutning. Senere på dagen indløb en hilsen og tak fra kongen.

Formanden bød velkommen, og udtalte smukke mindeord om afdøde medlem af repræsentantskabet *Jens Hørluck*, Skodborg, og medarbejderne ved hedeselskabet, forstkandidat *E. Sick*, ingeniørkaptajn *K. Prytz* og havebrugskandidat *Leo Pedersen*. Repræsentantskabet hædrede deres minde ved at rejse sig.

Direktørens beretning

Direktør *Niels Basse* forelagde derefter beretningen om årets arbejde indenfor de forskellige virksomhedsområder. Beretningen er optrykt i de foregående numre af tidsskriftet i sit fulde omfang, men mundtligt nøjedes direktøren med at fremdrage og kommentere de vigtigste hovedafsnit. Beretningen hilstes med stærkt bifald.

Forhandlingen

Fhv. folketingsmand *Marinus Sørensen*, Nykøbing M.: Det var en udførlig og god beretning om en vidtspændende og dygtig virksomhed. Jeg tænker særlig på landvindingsarbejdets store betydning. Finder vi ikke frem til en erstatning for tabt jord til veje, sportspladser m. m., vil vi fortsat se landbrugsarealet svinde ind. Det interesserede mig særligt, hvad der blev sagt om dybdepløjningens resultater, idet vi jo heroppe har gjort visse forsøg, navnlig på tidligere gode agermarker, der er overfløjet af sand. Det har vist sig at have givet gode resultater, og altså, at vi også her har gået på den forkerte side af jorden. Vi har heroppe fået lån til grundforbedring af sådan jord ved dybpløjning. Kan det ikke normalt opnås, må det gennemføres. Ikke mindst for disse egne er det nødvendigt, idet vi her kan hente god muldjord op under sandet. Den slags skal og må sidestilles med dræning.

Fhv. folketingsmand *Laust Nørskov*, Møldrup: Tak for den ual-

mindelig interessante beretning. Den var saglig og god. Når hedeselskabet står så grundfæstet, skyldes det, at det stadig har forstået at forny sig og tage nye opgaver op — det var grundtonen i beretningen. Vi hørte det i omtalen af den kunstige vanding og tilplantningen i de afgravede brunkulslejer. Med hensyn til den dybe behandling af hedejorden glæder det mig, at hedeselskabet også her ønsker at stå på et sikkert grundlag for det videre arbejde. Men grundforbedringslovgivningen må ændres, så vi også kan få de nødvendige lån til dybdepløjning af hedejorden. Idet jeg takker for anerkendelsen til plantningsforeningerne, vil jeg i denne forbindelse udtale min glæde over, at hedeselskabet fastholder og går ind for det praktiske og vigtige standpunkt, at der må søges gennemført tilskud til 2. kulturer i plantagerne.

Jeg glæder mig over, at samarbejdet med de landøkonomiske foreninger stadig udvides og takker herfor. Det er sørgeligt, at landbrugsarealet stadig går tilbage, og jeg skal her pege på de afgravede mosearealer som store muligheder. I vide kredse har det vakt glæde, at hedeselskabet har taget undersøgelser op af vore vige, fjorde og lave strandarealer for at få fastslået, hvad vi her kan indvinde af nyt land.

Taleren sluttede med at bringe »lillesøster«, Hedebrugets tak til »storesøster« hedeselskabet for den lykkelige afslutning på arbejdet med »Kongenshus«. Også en tak for bogen om »Hedens opdyrkning«.

Husejer *P. Nielsen*, Tvis, takkede for den klare og saglige beretning. Direktøren siger det rigtige med få ord. Tak for hedeselskabets storsyn, da det afgav de under krigen opkøbte hedejorder til fordel for opdyrkning og udstykning. Befolkningstilvæksten må ikke gå til byerne alene, der må også skaffes plads til nye landbrugsejendomme. Taleren anstillede en spøgefuld kalkulation over befolkningstilvæksten i de kommende 100 år, hvoraf han uddrog det alvorlige, at det var en tvingende nødvendighed at få det mest mulige ud af jorden. Det er det, hedeselskabet arbejder for. Vi har brug for hedeselskabet, og ingen statsinstitution kunne udrette noget lignende. Vore rigsdagsmænd bør huske dette og give hedeselskabet al mulig støtte til grundforbedringsarbejdet, bl. a. så der kan opnås lån til dybdepløjning.

Gårdejer *Jens Hagelskjær*, Ilskov, var glad for beretningen. Vi, der har vort virkefelt på heden, kan godt snakke med og forstå, at udviklingen er nået til, at ingen vil sælge hede i dag. Som dreng kunne vi se 11 kirker fra mit hjem, i dag kun een. Det er hedeselskabet med sin tilplantning og opdyrkning, der er skyld i dette. Dengang kunne vi ikke dyrke byg og kløver. Sammen med min bedstefader, der var 70 år ældre end jeg, husker jeg, at vi var oppe kl. 4

om morgenen for at køre efter mergel. Det var andre tider. Tak for mindeparken. Det er med rørelse, vi tænker på, at her har vi sat fædrene det minde, de fortjente. Det er smukt og storslået.

Amtmand *Egedorf*, Thisted, takkede for indbydelsen og glædede sig over hedeselskabets samfundsnyttige indsats, navnlig for læplantningsarbejdet, som skovrider C. F. Jensen arbejder og agiterer så virkningsfuldt for. Taleren udtrykte ønsket om, at hedeselskabet måtte fortsætte og udbygge sit virke, bl. a. også gennem kontoret i Ø. Jølby, hvis leder hr. Gjerløv Hansen også fortjener tak. Hedeselskabet er en af de institutioner, der gør Danmark skønnere og rigere.

Folketingsmand *Olav Øllgaard*, Gredstedbro, sluttede sig også til takken for beretningen. Spørgsmålet om grundforbedringslån til dybdebehandling af jorden er vigtigt. Når der ved dybdebehandling sker en afvanding, der kan billiggøre dræningen af et areal, bør der kunne ydes tilskud. Jeg er isøvrigt gået ind for en hurtigere afskrivning af de små grundforbedringslån, der bør afskrives på eet og andre på fem i stedet for 10 år.

Det var med glæde, at jeg lagde mærke til den varme, der var i direktørens stemme, udtalte Olav Øllgaard, da han talte om landvindingsarbejde langs vore kyster, og jeg er 100 % enig med ham. Vi må tage fat på disse opgaver, og rigsdagen har heldigvis også givet grønt lys for sagen. Den må ikke kvæles i det gunstne overlæg. Vi må følge den realistiske middelvej, og trænger vore teknikere til supplerende uddannelse, må de have den. Det er dyre arbejder at sætte i gang, men i gang må vi snarest. (Bifald.)

Borgmester *Iversen*, Thisted, var glad og stolt over, at Thisted husede den institution og de mennesker, der arbejdede med disse store kulturopgaver. Jeg har kendt til hedeselskabets arbejde i henved 50 år, og jeg tror ikke, at vi behøver at gå til Holland efter teknikere, vi har dem sikkert dygtige nok og gode nok her. Heroppe glæder vi os over afgrøder på jord, der ikke tidligere var værd at sætte ploven i, og det er ved hedeselskabets arbejde og indsats, at værdierne er sat på rette plads.

P. Nielsen, Tvis: Det er vist let nok at opnå lån og tilskud til dybdepløjning, når den tillige virker som dræning, men vil Olav Øllgaard arbejde for, at man kan opnå det, når der er tale om dybdepløjning, selvom den ikke virker som dræning? Det er her, der er brug for det.

Departementschef *Stahlschmidt*: Vi har haft mange andragender om lån til dybdepløjning, og ser meget velvilligt på det, men er nødt til at være meget forsigtige. Der vil snart blive holdt et nyt møde

i landvindingsudvalget med henblik på arbejdet med de lave kystarealer, idet man er klar over, at arbejdet må i gang.

Olav Øllgaard: Jeg vil gerne støtte forslag om udvidelse af loven, så der kan ydes lån til dybdepløjning.

Fhv. folketingsmand *Jensen-Lillering*: Min kompliment for beretningen. Det var en præstation, kortfattet og klar. I Aarhus amt har vi også haft dybdepløjning, men vi har ikke søgt lån eller tilskud, idet der i forvejen var ydet til dræning. Det blev en god forretning. Man skal stikke fingeren i jorden og gøre sig klart, hvor hårdt det er tiltrængt. Når man ser på det store forbrug af jordarealerne, så er det fuldstændig givet, at vi må til at tage fat på vandarealerne. Den sidste landvindingslov giver jo også udtryk for, at ministeriet er klar herover. I byerne skal vi gå i højden og på landet i dybden.

Landinspektør *Smed-Søndergaard*, Thisted, takkede også for beretningen og omtalte forskellige forhold vedrørende Thistedegnen. Det er meningsløst med det store forbrug af landbrugsjord. Man undres over, at man ved København bruger Danmarks bedste jord til flyveplads, og vejteknikernes krav om særlige facadeløse veje kun for færdslen skyld synes også urimelige. Det gælder om at få skovprocenten op og mere læplantning til gavn for alle parter.

Direktør *Basse* indledte sine afsluttende ord med en tak til *Smed-Søndergaard* og nogle oplysninger om forskydningserne i arealbenyttelsen i de senere år. Direktøren takkede for de mange anerkendende udtalelser, og udtalte bl. a., at det — som departementschefen allerede havde sagt det — synes vanskeligt at få dybdepløjningen ind under grundforbedringslovgivningen, selvom grundforbedringsloven indledtes med ordene: »Til grundforbedring af ager og eng«, og der vel næppe kan tales om mere udpræget grundforbedring end den, der fremkommer ved sammenblanding af lagdelte jorder. Der er eksempler nok på gode resultater. I Sdr. Vium hede er der opnået landvindingstilskud til dybdepløjning af store arealer. Vi har et eksempel som det fra Stenalt, hvor der opnåedes 25 fold byg ved dybdepløjning, men nærmest misvækst, hvor den ikke havde fundet sted. Sådan et eksempel varmer interessen op. Jeg har ikke egentligt tænkt på tilskud til dybdepløjning, men derimod lån, når midlerne mangler, og der er sagkyndig garanti for nytten.

Jeg siger tak særlig til departementschefen og *Olav Øllgaard* for udtalelserne om vandarealerne. Folketingsmanden ramte det rigtige, vi skal vise mod, handlekraft og initiativ, ellers kommer vi ikke i gang, og vore teknikere mangler ikke viden, højst erfaring. Vi har iøvrigt allerede planlagt omgående at sende nogle af vore teknikere til Holland for at høste erfaringer.

Da ikke andre ønskede ordet godkendtes beretningen.

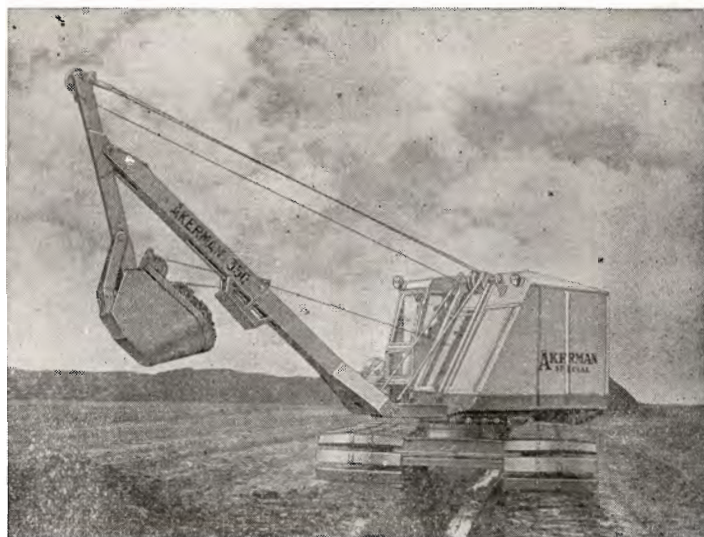
ÅKERMAN

350

»special«

for

GRØFTER
DRÆNING
LANDVINDING

Den danske gravemaskine

A/s Aarhus Staalskibsværft

Tlf. 22644

Telgr.: Shipyard

Kaas-
Briketter

Hovedforhandler:
Nordjyllands
Kulkompagni
Nørresundby
Telf. 4227 . 4228

Fabrik: Kaas
Telf. Kaas 11

Frøavlscentret

HUNSBALLE

Holstebro - Tlf. 533
Frøavl og frøhandel

Philipsen & Hall A/s

Sct. Mathiasgade 58 . Viborg

Elektriske anlæg
Vandværksanlæg
Telefon 173 og 174

Brug **RANDERS**
REB

Nivaagaard Teglværk

Nivaa telefon nr. 9

DRÆNRØR . MURSTEN . TAGSTEN

FRØKONTORET

(for undersøgt markfrø)
— Grundlagt 1887 —

KOLDING
Telefon 43

E. DALGAARD SØRENSEN
ÅRHUS TELF. 8333
ALT I BETONVARER

Mejeriernes og Landbrugets
ULYKKESFORSIKRING

Telefon Minerva 350
Gensidigt selskab

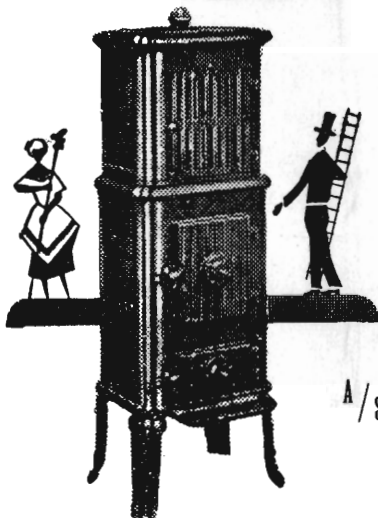
Ansvarsforsikring

Vester Farimagsgade 19
København V.

Automobilforsikring

Fyres De med **TØRV?**

Der findes RIBE-
ovne til
ethvert formål

Brændekaminer,
tørveovne, brænde-
komfurer etc.

— tal med en RIBE-
forhandler — eller
skriv elter brochure.

A/S **RIBE JERNSTØBERI**

Telefon Ribe 261

Handelsbanken i Viborg

Filiat af Aktieselskabet
Kjøbenhavns Handelsbank

Kontortid: 9—15
Telefon 1500 (5 linier)

Kontor i Karup

Viborg Byes og Omegns Sparekasse

Telefon 1400 (3 lin.)

Sct. Mathiasgade 68
Kontortid: Kl. 9—15

Børnelammelses- og ulykkesforsikring

Den gensidige
Landbo-Sygeforening
Vesterbrogade 15
København V.
Telef. 6659 - 5974

Alt i cementvarer,

rør i alle gængse størrelser efter ingeniørf. normer.

Tjæreborg cementstøberi.

Hurtig levering.

Telefon 21.

Reel betjening.

Røde DRÆNRØR

fra 2"-12" haves
altid på lager
Forlang tilbud

»Sofienlund«

Teglværk
Telefon 10 Ulstrup

AKTIESELSKABET

SKARREHAGE MOLERVÆRK

STRYG elektrisk....

**Stenstrup og Odense
teglværkers kontorer**

Stenstrup - Telefon nr. 19

Prima drænrør

Landbrugslotteriet

udlodder årligt
kr. 5.485.620

Største gevinst
2 gange årligt
kr. 80.000

FORLANG
„ODIN“
ØL
FINESTE KVALITETER

AALBORG TAFFEL AKVAVIT.

Bestyrelsens formand,

kammerherre *Lüttichau* forelagde derefter hedeselskabets regnskab og budgetter og gav i tilknytning hertil forskellige oplysninger.

Medlemsantallet er i året 1952 forøget med 1205 nye medlemmer, medens der er afgået 718, eller en tilgang på 487, og ved årets udgang udgør det samlede medlemsantal herefter 18 825. Af de nye medlemmer har 27 betalt medlemsbidrag een gang for alle med tilsammen 2850 kr., hvilket beløb er overført til reservefond.

Hedeselskabet har haft den glæde atter i det forløbne år at modtage et ekstraordinært bidrag på 100 kr. fra rentier Søren Johansen, Holsted. — Holbækegnens mergelselskab har skænket hedeselskabet 11.979,19 kr. til anvendelse fortrinsvis til støtte for hedeselskabets forsknings- og forsøgsvirksomhed vedrørende danske landbrugsjorders kalkforsyning. Endvidere har Duedal og omegns mergelselskab skænket hedeselskabet 160 kr. Disse 2 beløb er overført til reservefond. I anonyme gaver er, henholdsvis ved regnskabsårets begyndelse og slutning, modtaget 2 gange 12 000 kr., der er overført til driftsfond for plantager, og fra Quebrachofonden er ligesom sidste år modtaget 3000 kr. som tilskud til forsøgsarbejder. Aalborg Portland-Cement Fabrikker har ligeledes skænket 5000 kr. til forsøg med røggkammerstøv.

Tidsskriftet har medført en udgift pr. medlem på 3,39 kr.

Formanden bragte en tak for godt samarbejde med ministerierne og deres embedsmænd, til rigsdagen for forståelse og hjælp, til forretningsførere og tillidsmænd, til repræsentantskabet og bestyrelse og en tak til direktør og personale for god indsats.

Regnskab og budgetter samt forskellige legatregnskaber blev enstemmig godkendt. Regnskabets hovedposter vil fremkomme i tidsskriftet.

Der skulle herefter have været foredrag af arboretforstander, dr. agr. *C. Syrach-Larsen*, men da foredragsholderen var blevet hindret i at komme til stede på grund af sygdom måtte det aflyses.

I det lukkede møde

efter frokosten behandledes forskellige interne spørgsmål.

Til bestyrelsen nyvalgte i stedet for afdøde Jens Hørlück, Skodborg, forstander *H. Hansen*, Graasten landbrugsskole.

Til repræsentantskabet genvalgte dr. med & phil. h. c. K. A. *Hasselbalch*, fhv. folketingsmand *Marinus Sørensen*, godsejer *A. Olufsen*, landbrugsminister *Jens Sønderup* og amtmand *Friis Jespersen*, medens borgmester *Paulsen*, Tønder, nyvalgte. For resten af valgperioden i stedet for Jens Hørlück indvalgte amtmand *Pinholdt*, Haderslev.

Som formand og næstformand for repræsentantskabet genvalgtes henholdsvis *A. Olufsen*, *Quistrup*, og *Laust Nørskov*, *Møldrups*.

Til valgbestyrelse valgtes kammerherre *Lüttichau*, godsejer *Olufsen* og fhv. folketingsmand *Laust Nørskov*.

Det vedtoges at afholde næste årsmøde på *Djursland*, men det overlodes bestyrelsen at fastsætte mødestedet.

— — —

Efter mødets afslutning besøgte årsmødets deltagere Hillerslev kalkværk, hvor formanden for Vestjyllands Mergelforsyning, gård-ejer *Jesper Jespersen* foreviste den imponerende virksomhed. Navnlig interesserede det at se oparbejdningen af lufttørret, pulveriseret råkalk og den nyopførte lagerbygning til dette produkt.

Aftenen sluttede med en festlig middag med taler og sang. Dagen efter gik udflugten over Mors med besøg i Morsø Sdr. Herreds plantage og besigtigelse af landvindingsarbejdet ved Tissingvig. Udflugten afsluttedes med en tur gennem Legind Bjerge og en frokost i Fægekroen.

Det gensidige Forsikringselskab

»Dansk Plantageforsikringsforening«

Den 28. september holdt »Dansk Plantageforsikringsforening« repræsentantskabsmøde i Viborg. Efter velkomst af repræsentantskabets formand, godsejer *J. Kiildsen*, *Lynderupgaard*, aflagde direktør *B. Steenstrup* beretning, af hvilket det fremgik, at der pr. 1. april 1953 var forsikret 1505 plantager med et areal på 60 790 ha. I tidsrummet 1. april—1. september 1953 er tilmeldt 1079 ha, således at der pr. 1. september d. å. er forsikret ialt 61 869 ha.

I refunderede erstatninger er i årets løb indgået 2945 kr. og i skadeserstatninger er udbetalt 54 566 kr. — Tilgangen i tiåret 1943/44—1952/53 har gennemsnitlig været ca. 1000 ha årligt. I samme tidsrum er til foreningen anmeldt et brandlidt areal på ca. 550 ha, hvoraf foreningen har måttet betale erstatning til ca. 404 ha. Ialt har foreningen i omtalte tiår i erstatninger udbetalt 222 155 kr.

Der er i 1953 anmeldt 9 brande omfattende et areal på ca. 12,40 ha. Foreningen kommer antagelig til at udrede erstatning til ca. halvdelen af dette areal. Pr. 1. september er foreningen erstatningspligtig for et beløb på ca. 28 000 kr.

Regnskabet, der gengives andetsteds i tidsskriftet, blev forelagt og godkendt.

Alle valg var genvalg.

D. P.

Mønsted plantage

Luftbillede optaget til brug for hedeselskabets plantageregulering. Plantagen, der ejes af hedeselskabet, er anlagt i 1895 og er på 175 ha.

De danske Mergelselskaber

Fra årsmødet i Thisted

Den 16. juli holdt De danske Mergelselskaber generalforsamling i Thisted. Mødet holdtes på Strandhotellet og tilslutningen var som sædvanlig god. Det var foreningens 43. generalforsamling.

Efter at formanden, gårdejer *Søren Jensen*, Lundtoft pr. Tørsbøl, havde budt velkommen, valgtes gårdejer *Egebjerg-Thøgersen*, Trust, som dirigent.

Formanden gav en kort omtale af årets begivenheder og oplyste, at foreningen nu talte ca. 12 000 medlemmer i knap 100 foreninger. På et bestyrelsesmøde i oktober 1952 havde man haft lejlighed til at tage afsked med den tidligere formand, gårdejer *Vilh. Egsgaard*, der var afgået på grund af langvarig sygdom. Der havde været ført en række forhandlinger om fragttilskudet, og det nye beregningsgrundlag er blevet gennemført, således at der nu ydes tilskud til transport udover 10 km fra station, og taksterne er formelt de samme, men beløbene udbetales i to rater, således at der kan ske en procentvis reduktion, hvis den samlede bevilling overskrides, når det hele gøres op ved regnskabsårets udgang. Nationalbankens udlånsmidler var opbrugt i årets løb med de til rådighed stillede 35 mill. kr., idet der i årets løb var udlånt 5,8 mill. kr. til mergelarbejdet.

Formanden sluttede sin beretning med at omtale merglingsarbejdets store betydning for landbrugets produktionsevne. Jordens kalkminus må indhentes, men det må gøres uden at der overmergles. Kalktrangsundersøgelse af jorden er af største vigtighed, inden man tager fat på arbejdet.

Merglingsarbejdet er langt lettere nu end i gamle dage. Traktorer og mergelspredere er en stor hjælp i arbejdet. Det gælder om at løfte i flok, når nye opgaver skal tages op. Vi må stå sammen i vor organisation. Derved gavner vi den enkelte, men også samfundet.

Konsulent *S. P. Sørensen* redegjorde derpå for

mergeludkørselen,

der i året 1952—53 har været af omtrent samme omfang som året før, idet der gennem 62 selskaber er leveret 724 000 m³ mergel og 10 500 t kalk. Foråret 1952 og marts md. 1953 var særlig gunstig for mergeludkørsel, medens efteråret og vinteren var så regnfulde, at arbejdet mange steder måtte indstilles helt. Det er en noget større mergelmængde, end vi havde turdet regne med ved årets begyndelse, og vi må vist regne med en nedgang i arbejdets omfang i de nærmeste år, ikke fordi kalktrangen er afskaffet, men fordi mange landmænd er bange for arbejdet med udkørsel og spredning af mergelen.

Den stærke agitation for anvendelse af jordbrugskalk vil vel også ef-

terhånden bevirke, at der bliver anvendt kalk på en del steder, hvor mergel var at foretrække. Mange landmænd lader sig stikke blå i øjnene, hvis de tror at kunne klare sig med at give et par tons kalk af og til. De må gøre sig klart, at kalktrængende jord skal kalkes op til den mest hensigtsmæssige kalktilstand, alt efter jordtypen. Derefter kan man nøjes med at vedligeholde denne tilstand ved at give små mængder kalk i hvert sæd-omløb.

Der er i år dannet 14 nye selskaber, hvoraf 1 er på Falster og resten i Jylland. 3 af disse selskaber er alene baseret på levering af jordbrugskalk.

Priserne

for opgravningen af mergel er nu i mange tilfælde oppe på 3,00 kr. pr. m³, men hermed er toppen vist også nået. Der er for tiden rigelig med grave-maskiner, og der er i den seneste tid sluttet aftaler om billigere priser. Prisen bør rette sig efter forholdene, der bør være inkluderet en vis betaling for jævning af graven bagefter, så denne er sikret.

Mergelen betales gennemsnitlig med 75 øre pr. m³. Priserne er afhængig af værdien og beliggenheden af arealet.

Administrationsudgiften sættes i reglen til 75 øre pr. m³ mergel med mulighed for tillæg af 25 øre, hvis det viser sig nødvendigt.

De gode økonomer klarer sig stolt med 75 øre, andre kan ikke få 1 kr. til at forslå. Det er navnlig rentetab, der kan spille en rolle.

Kørselspriserne er fastlagt ved aftalen mellem mergelentreprenørerne og Landsforeningen danske Vognmænd af 1. september 1951.

Regnskabet

blev forelagt af *J. H. Pedersen*, Teglgaarden, Flauenskjold, og i forbindelse hermed omtalte kassereren, at der var rettet henvendelse til alle nye foreninger om at blive medlem, men resultatet havde ikke været særlig godt.

Forhandlingen

indledes af direktør *Niels Basse*, hedeselskabet, som understregede, at mergelarbejdet, afhjælpningen af kalktrangen, er et overordentlig vigtigt led i arbejdet for at fremme produktionen. De mængder mergel og kalk, der udkøres, er ikke mere end lige nok til at dække forbruget. Krigsårenes minus medfører, at vi ikke vinder ind på kalkmangelen — det går snarere den gale vej. Undersøgelserne viser, at omfanget af kalktrængende jorder er stigende indenfor de undersøgte områder. Det er en overordentlig vigtig opgave at følge med med kalkningen.

Ved grundforbedring, hvor der kræves tilførsel af store kalkmængder, har mergel sin store mission, og ved dette arbejde har mergelsprederne fået stor betydning. Det gælder om at undgå overmergling, og ved grundforsyningen at opnå et reaktionstal, der helst ikke er for højt — hellere en smule for lavt. Arbejdet bør udføres i samarbejde med landøkonomiske foreninger.

Efter grundforsyningen skal man tilføje mergel eller kalk efterhånden som der er brug for det. Det gælder om nøje at følge med i jordbundens ændringer i reaktionstal, så den nødvendige kalkmængde tilføjes, når det er nødvendigt. Det er så heldigt, at de store kalkselskaber har skabt et produkt, der er velegnet hertil, det er lufttørret og pulveriseret og til en billig pris. Det har naturligvis ingen forbindelse med sandheden, når hedeselskabet skydes i skoene, at vi anbefaler for store mergel- eller kalkmængder, blot for, at vi kan få store tal frem i vore beretninger. Tværtimod har vi i årevis, bl. a. i vore årsberetninger, advaret herimod.

Gårdejer *Vesterager*, Sdr. Omme, der er den ene af foreningens to revisorer, fremhævede nødvendigheden af streng økonomi, idet regnskabet ikke var for fint. Udtalelserne fik en så overdreven og omstændelig form, at forsamlingen reagerede. Den anden revisor, hr. *Skjerning Leth*, tog afstand fra udtalelserne, og et medlem af bestyrelsen, hr. *Trier Høj*, afviste hr. *Vesteragers* udtalelser i meget skarpe ord, og fik næsten enstemmig tilslutning fra forsamlingen hertil.

Iøvrigt vedtoges det med stort flertal at forhøje medlemsbidraget fra 20 til 30 øre.

Formanden og *Nicolajsen*, Varde, havde ordet for at takke for de forskellige udtalelser, og bl. a. udtalte *Nicolajsen*, at han mente, at det var mergel fremfor råkalk, man burde holde sig til på de lette vestjydske jorder.

Beretning og regnskab godkendtes enstemmigt.

Til bestyrelsen genvalgtes *J. H. Pedersen*, Teglgaarden, *Chr. Nicolajsen*, Varde, *P. Lund Jensen*, Høstrup, og *Sv. Andersen*, Højby.

Revisor *Skjerning Leth* genvalgtes ligeledes.

Til næste års mødested foresloges bl. a. *Varde*, men det overlodes til bestyrelsen at fastsætte stedet.

Hr. *Friis-Møller* gav derpå en oversigt over fordelingen af fragttilskud i 1952—53. Der er udkørt ialt 1 119 577 tons og hertil ydet et fragttilskud på 1 499 999 kr.

Så længe ændringen af 27. juni 1952 gælder, må vi gå frem på samme måde som i fjor med at udbetale et à conto beløb straks og senere, når vi er klar over, hvor langt pengene strækker til, udbetale resten med eventuel reduktion. Det er et besværligt arbejde, da det jo næsten er lige så stort et arbejde, der skal udføres i april måned, som i hele det øvrige år, og desuden har vi i løbet af året et utal af forespørgsler fra folk, der ikke læser, hvad der står på bevillingsskrivelsen angående reglerne for tilskudet og derfor ikke kan forstå, at de ikke får hele beløbet straks, skønt der står stemplet på bevillingsskrivelsen, at det er et à conto beløb.

Konsulent *S. P. Sørensen* omtalte de igangværende forsøg med kalkmidler.

I tilslutning til S. P. Sørensens omtale af Sdr. Omme-forsøgene trak direktør *Basse* ganske kort hovedlinierne op. Det var overordentlig interessante forsøg, der stærkt understregede mikro-næringsstofferens betydning.

En af årsagerne til forsøgenes anlæggelse havde været problemerne omkring *Klaabygaardmergelen*. I 1951 havde f. eks. *Filskovmergelen* alene givet tilfredsstillende afgrøder, men da man derpå tilførte forsøgene kobber og mangan i små mængder var forskellen i afgrøderne efter anvendelse af forskellige kalkningsmidler helt slettet ud. Det vil altså sige, at man ikke behøver at frygte anvendelse af de øvrige kalkningsmidler, blot de tilføres i de rigtige mængder og der ikke findes kobbermangel. Hvor lidt det drejer sig om, når det gælder kobber, har man lagt mærke til, hvor højspændingsledninger går hen over f. eks. nyopdyrket jord, idet man da her tydeligt kan følge ledningerne i form af større afgrøder umiddelbart under dem. (En stemme: Det er rigtigt!)

I et påfølgende bestyrelsesmøde meddelte *J. H. Petersen*, Teglgaarden, at han gerne ville fritages for hvervet som kasserer, og dette hverv blev derefter overtaget af gårdejer *Th. Mølholm*, Aarup pr. *Hammershøj*.

I få ord — ★

★ ★

Hedeselskabets forretningsførere

Efter at have været hedeselskabets forretningsfører for *Holstebro* distrikt gennem en lang årrække har boghandler *J. P. Wille*, *Holstebro*, ønsket at afgive dette hverv, som derefter er overtaget af landsretssagfører *K. Baadsgaard-Bruun*, *Holstebro*.

Da sparekassedirektør *N. P. Nielsen*, *Farsø*, har ønsket at fratræde som forretningsfører for *Farsø* distrikt, er dette hverv overtaget af gårdejer *Jens Chr. Fredgaard*, *Farsø*.

*

Biernes lyngtæk

har ikke givet store resultater i år, skønt lyngen har blomstret rigere og længere end i mange år. Det kolde, regnfulde vejr, der rådede — bortset fra en halv snes dage først i august måned — vanskeliggjorde trækket. Et gennemsnitsudbytte på 5—10 kg pr. stade synes at være det almindelige i år.

*

»Kongenshus« på Charlottenborg

På Charlottenborgs efterårsudstilling er arkitekt *H. G. Skovgaard*, *København*, indbudt til at udstille. Hans udstilling vil for størstedelens vedkommende omfatte forarbejder, fotografier og tegninger vedrørende *Kongenshus Mindepark*.

*

»Dansk Esso« har indbudt 3 danske landmænd, *P. Bildsøe Hansen*, *Ris-skov*, *Erik Bie*, *Hatting*, og *Eigil Andersen*, *Fulby ved Sorø*, til at deltage i en pløjekonkurrence i Canada i oktober.

*

A/S Dover plantage

i Thy har af det store overskud, der er fremkommet på regnskabet i år som følge af snestormskaderne i fjor, henlagt 60 000 kr. til en dispositionsfond, der ikke må give udbytte til aktionærerne, men skal bruges til re-plantning af skoven. Plantagen udbetaler i år 5 % i udbytte.

*

A/S Steen Blicher har i det forløbne år haft et driftsoverskud på 16 270 kr. Ejendommenes bogførte værdi udgør ialt 292 472 kr., men herfra vil gå værdien af de til militæret afståede arealer ved Grove. Der udbetales intet udbytte.

*

Tyttebærrene

har i år givet ganske godt de fleste steder, selvom det ikke har været det store år. Bærplukkerne har gennemgående holdt gode indtægter, selvom regnen har sinket og vanskeliggjort plukningen. På Kongenshus vidtstrakte arealer er der i år plukket tæt ved 14 000 kg, og selvom priserne har været mere varierende end nogensinde, har det økonomiske resultat været tilfredsstillende. Konkurrencen fra de finske bær har tilsyneladende ikke skadet handelen med de danske bær, idet auktionsprisen på Grønttorvet i København hele tiden har ligget over prisen på finske tyttebær.

I et midtjydsk dagblad erindres om de gamle tider, da tyttebærplukkerne tjente en god dagløn ved at plukke tyttebær til 20—30 øre pr. »pot« — nu betales plukningen med ca. 1,50 kr. pr. kg.

*

A/S Sandal plantage ved Ringkøbing udbetaler i år 10 kr. i udbytte pr. aktie.

*

Danske erfaringer kan udnyttes i Wales

I årbogen for landbruget i Wales for 1952—53, der er blevet tilsendt Hedeselskabets Tidsskrift, er nogle sider viet en udførlig omtale af De samvirkende Plantningsforeningers jubilæumsbog. Der trækkes på baggrund af den danske bog en række sammenligninger med forholdene i Wales, hvor man også kender en del til ødelæggende sandstorme, og det fremhæves, at walisisk landbrug ved altfor lidt om læplantningens værdi og kender endnu mindre til, hvordan effektiv læhegnsplantning skal gennemføres. Forfatteren når til den slutning, at Wales har brug for rigtig læplantning, og kan lære meget af de danske erfaringer, hvoraf en del kan overføres direkte til Wales, bl. a. anvendelsen af enrækkede læhegn og derimellem måske med særlig fordel hegn af seljerøn, et træ som hidtil har været næsten ukendt i Wales.

*

Aktieplantageselskabet for Aalborg amt har købt 14 tdr. land af Volsted plantage for at lægge disse til den 110 tdr. land store plantage ved Ellihdsøj.

*

A/S Plantningsselskabet Sønderjylland

har i det forløbne år haft et driftsoverskud på 25 977 kr. Selskabet ejer nu ialt 812 ha, hvis samlede overskud har været 4429 kr., medens resten af driftsoverskudet væsentligt stammer fra planteskolevirksomheden. Værdien af de faste ejendomme er opgjort til 203 768 kr., medens kassebeholdningen udgør 231 381 kr. Efter hvad der oplystes på den forleden afholdte generalforsamling balancerede status med 665 130 kr. Til bestyrelsen er nyvalgt forstander *Fr. Heick*, *St. Jyndeved*, og gårdejer *Philipsen*, *Lundtoft*. Formanden, bankbestyrer *Paulsen*, *Tønder*, og næstformanden, overretssagfører *Hulegaard* genvalgtes.

*

MOTORSÅVE

TYPE **BL** for
EENMANDSBETJENING

Driftssikker -
robust -
praktisk

til

fældning

og

afkortning

Den rigtige motorsav
til plantagerne

Ønsker De arbejdet gjort lettere og fortjenesten forøget, så henvend Dem til vor eneforhandler
SKOVRIDER AAGE WIELANDT — *Saltø Skovridergaard pr. Næstved, tlf. Bregnebjerg 65,*
der uden forbindelse er til tjeneste med tilbud og demonstration af STIHL MOTORSÅVE

Generalrepræsentant for Danmark ^{A/S} **F. L. BIE** Valdemarsgade 14 . København V.

Effektiv

DESINFEKTION

af

Malkemaskiner . Spande
Kloaker . Redskaber
Rørledninger . Kærner
og Centrifuger

er den bedste Forudsætning for Fremstillingen af

første Klasses Mælk

Brug derfor dagligt

● **»CHL« CHLORAMIN** ●

CHR. HANSEN'S LABORATORIUM A/S

Sct. Annæ Plads 3 . København K.

Tårnsilosten
Drænrør
Baumadæk
Tagsten
Mursten

KÄHLERS Teglværk
Korsør

„Cimbria“

Tømmerhandel

Aktieselskab

AABENRAA

Indhent tilbud

Kloakrør — Landbrugsrør
Monierrør — Spidsbundsør
Mærket \triangle 33, leveres overalt

Hovedkontor tlf. Ringsted 468
Fabrik: Hedeusene, telef. 18
— Birkerød — 468

Ringsted Cementvarefabrik og Tømmerhandel A/S

Midtjydske Teglværkers Salgskontor S. m. b. A.

TELEFON SKIVE 1030

Alle størrelser i drænrør leveres

TELEFON VIBORG 1330

Vestjysk Trælasthandel

Varde

Betonvarefabrik

H. Kunøe og Aage Pedersen
Varde . Tlf. 519 - 520

Landbrugsrør

(drænrør)

efter Ingf. normer.

FORLANG TILBUD

RØDE DRÆNRØR
føres altid på lager fra 2" til 8" - Tilbud til tjeneste
A/S GAMMELGAARD TEGLVÆRK
Telefon 187 . Skive

Teglværkernes
SALGSKONTOR

ESBJERG

Telefon 265 . 546

Drænrør

2" - 15"

Mursten - Tagsten

**Hulkjærhus
Planteskole**

RØDKJÆRSBRO

Telefon Ans 25

Planter til skove,
læhegn og haver

Aarhus Privatbank

Stiftet 1871

Aarhus: Hovedkontor
København: Nygade 1

Aktiekapital og Reserver
andraget ialt ca. Kr. 23.100.000,—

Stenvad

Cementstøberi

Telf. 6 Stenvad

Arnold Westmark

Alle \triangle mærkede rør føres
Altid leveringsdygtig

**SPEJLBORGS
PLANTESKOLE**

BRØNDERSLEV

Telefon 382

SKOV-, LÆ-
OG HÆKPLANTER

Ellidshøj Kridt- og Kalkværk

o/ C. M. Christiansen, Aarhus

Telefon Ellidshøj 4 og Aarhus 7312

Fabrikation af jordbrugskalk samt foderkridtmel

A/S **Skive Markirøkontor**

Grundlagt 1896

Telefon 94 Skive

FRØAVL . FRØHANDEL

Røde drænrør

indtil 16" diameter

A/S Hvorslev Teglværk
pr. Ulstrup - Telefon 67 Ulstrup

**Herning Hede-
& Discontobank**

10—12 $\frac{1}{2}$, 2 $\frac{1}{2}$ —5
Telefon 5 . 273 . 720

H. Struers chemiske Laboratorium

Apparater
Instrumenter
Glasvarer
Kemikalier

Leverandør
til hede-
selskabets
laboratorier

AARHUS
4748

KØBENHAVN
C 1402

ODENSE
3602

H. Theut

VIBORG - Tlf. 1559 . 1560

Brunkul - Mergel - Kalk

Midtjydske Brunkul Industri

Tlf. Kølkær 28 x

Katrinebjerg Teglværk

Tlf. Hejnsvig 17

Mursten - Drænrør

Alt i prima røde drænrør.

Silkeborg, Herning og omliggende
teglværkers salgskontor

Torvet 6, Silkeborg

Telefon 1200

repræsenterende følgende værker:

A/S Lysbro Teglværk.
De Forenede Teglværker,
Lysbro.
Bøgild Teglværk, Lysbro.
Vinderslevgaard Teglværk.
Paarup Teglværk.

Bjødstrup Teglværk.
Gjern Teglværk.
Visgaard Teglværk.
Højriis Teglværk, Ikast.
De Forenede Midtjydske
Teglværker, Herning.

Statsskovene i 1951—52

Direktoratet for statsskovbruget har i september udsendt en oversigt over statsskovenes udbytte i ved og penge for finansåret 1951—52.

Af statsskovenes totale areal på 82 657 ha er 74 % træbevokset, hvilket modsvarer ca. 16 % af Danmarks samlede træbevoksede areal. 60 % af statsskovene består af nåletræ, 27 % af bøg og 7 % af eg, og 6 % er fordelt på andet løvtræ. Der er i 1951—52 ialt skovet 396 925 m³. 29 % af det skovede løvtræ har været gavnt træ, medens 71 % er oplagt som brænde, medens de tilsvarende tal for nåletræ er henholdsvis 69 og 31.

Når der ses bort fra forrentningsudgiften — der for de producerende skove er ansat til 4½ % af den bogførte værdi eller 1 360 884 kr. — udgør det samlede kasseoverskud 5 714 429 kr.

*

Løbners plantage ved Holsted har i det forløbne år haft 25 825 kr. i driftsoverskud, men hele beløbet er overført til reserveerne.

*

A/S Hundsbæk plantage ved Vejen udbetaler i år 10 % i udbytte.

*

Kolonisterne og Alheden

Lærer *Vald. Andersen*, Bække, har på Konrad Jørgensens forlag i Kol-ding udsendt en bog om Alheden og dens kolonister, en grundig bearbej-delse af det foreliggende materiale, godt illustreret. Tillige er bogen natu-rligt blevet en sognehistorie om det store Frederiks sogn. Vi skal senere bringe en anmeldelse.

*

Et hollandsk regeringsudvalg på 16 medlemmer, der har til opgave at fremkomme med forslag vedrørende bebyggelsen af de indvundne arealer i Zuidersøen, herunder ejendomsstørrelse, ejerforhold etc., besøgte i dagene den 17.—18. september Jylland, hvor det bl. a. besøgte Tjele, Kongenshus Mindepark, nybygninger på opdyrket hede, Fiilsø avlsgård og afvandingsarbej-der i Vestjylland. Rejsen, der blev foretaget som »technical-assistance-rejse« under Marshall-programmet, strakte sig over Tyskland, Sverige, Fin-land og Danmark.

*

Fra hedeselskabets grundforbedringsvirksomhed

Hedeselskabets mose- og engafdeling har i august måned 1953 fuldført følgende arbejder: 197 dræningsarbejder omfattende 889 ha til en udgift af 1 460 855 kr., 21 vandløbsreguleringer med 665 ha og 650 100 kr., 1 opdyrk-ningsarbejde på 3 ha til 1185 kr. og 27 sager af forskellig art på ialt 2 ha til 2500 kr., eller ialt 246 forskellige arbejder omfattende 1558 ha til 2 123 640 kr.

I samme måned er der ved samtlige distrikter færdigprojekteret og til-stillet rekvirenterne 359 arbejdsplaner omfattende 1432 ha til ialt 2 332 390 kr.

C. V. S. L.

*

A/S Tirslund plantage ved Sønderskov udbetaler i år 20 % i udbytte og henlægger bl. a. 25 000 kr. til en dispositionsfond.

*

Houborg plantage udbetaler 10 % i udbytte. Regnskabet balancerer med 132 713 kr. *Peter Skøde*, Røjgaard, indvalgte i bestyrelsen som afløser for faderen Claus Skøde.

*

Hedeselskabet har solgt skovridergården i Krunderup med et tillig-gende areal på ca. 35 tdr. land til landmand Jens Peter Jensen, Holstebro.

*

A/S Egeris plantage ved Videbæk udbetaler 10 % i udbytte. Som nyt medlem af bestyrelsen er indvalgt gårdejer *Chr. Ahle Madsen*, Nr. Vium.

*

Det danske Hedeselskabs

A. Driftsregnskab for

Konto litra	Kontoens tekst	Specif. bilag nr.	Netto- budget	Brutto-regnskab		Netto- regnskab
				Debet	Kredit	
			Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
	I. Indtægtskonti:					
a.	Medlemsbidrag	1	100000 „	15844 73	117585 74	101741 01
b.	Renter af legater og fonde . .	2	55400 „	17297 08	101544 67	84247 59
c.	Udbytte af plantageaktier . .	3	1000 „		2948 70	2948 70
d.	De industrielle virksomheder	4	102700 „	1179438 28	1257774 93	78336 68
e.	Ejendommenes drift	5	144800 „	3441122 05	3940458 47	499336 41
f.	Automobilernes drift	6	20000 „	72562 85	104597 23	32034 38
g.	Tilfældige indtægter	7	500 „	36139 19	36619 19	480 „
h.	Maskincentralen	8	30000 „	436365 70	514814 40	78448 70
	Ialt . . .		454400 „	5198769 88	6076343 33	877573 41

B.I. Driftsregnskab for

b.	Plantningsafdelingen	14	—	244872 73	308032 68	63159 95
c.	Mose- og engafdelingen	15	105500 „	1397851 20	1523136 66	125285 46
d.	Kulturteknisk afdeling	16	66500 „	634681 71	701024 64	66342 92
e.	Mergelafdelingen	17	—	96559 16	96559 16	—
	Ialt . . .		172000 „	2373964 80	2628753 14	254788 34

B. II. Regnskab over statens tilskud

b.	Tilskud i h. t. finansloven . . .	19	2328227 „		2317169 87	2317169 87
	Ialt . . .		2328227 „		2317169 87	2317169 87

Driftsregnskaber 1. april 1952—31. marts 1953.

Selskabets egne virksomheder.

Konto litra	Kontoens tekst	Specif. bilag nr.	Netto-		Brutto-regnskab		Netto-	
			budget		Debet	Kredit	regnskab	
			Kr. Ø.		Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	
	II. Udgiftskonti:							
i.	Administrationsudgifter	9	80200 „	145383 52	14290 47	131093 05		
k.	Tidsskriftet	10	48060 „	63663 77		63663 77		
l.	Bygningsvirksomheden	11	—	45281 93	44472 60	809 33		
m.	Forsøg	12	7000 „	5112 80	1359 48	3753 32		
	Overskud		319140 „	678253 98		678253 98		
	Ialt		454400 „	937696 „	60122 55	877573 45		

Selskabets statsvirksomheder.

a.	Hovedkontoret	13	90900 „	152067 71	25000 „	127067 71		
f.	Afdelingen f. undersøgelser og forsøg	18	19700 „	398173 38	382622 18	15551 20		
	Overskud		61400 „	112169 43		112169 43		
	Ialt		172000 „	662410 52	407622 18	254788 34		

il hedeselskabets virksomhed.

a.	Lønninger og pensioner	19	2328227 „	2332125 69	14955 82	2317169 87		
	Ialt		2328227 „	2332125 69	14955 82	2317169 87		

Det danske Hedeselskab

Konto litra	Kontoens tekst	Specif. bilag nr.	Den 1. april	Hfg. Formueregnskabet		Den 31. mar
			1952	Tilgang	Afgang	1953
			Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
	I. Aktiver:					
a.	Faste ejendomme	20-25	2682984 90	220311 „		2903295 9
b.	Driftens materiel og inven- tar	21-26	563680 17	163606 62		727286 7
c.	Driftens besætninger og lagre	22-27	715109 96	277876 98		992986 9
d.	Legaters og fondes akti- ver	28	7847022 38	864556 94		8711579 3
e.	Aktier i plantager	23-29	46680 70	7114 63		53795 3
f.	Debitorer, indtægtsrestan- cer og deposita	30	2318605 84	113516 07		2432121 9
g.	Debitorer vedr. statsvirk- virksomhederne	31	2238416 97	91609 15		2330026 1
h.	Udgifter vedrørende næ- ste regnskabsår		125503 17	43727 86		169231 0
i.	Beholdning af kontorartik- ler		33657 07		21507 10	12149 9
k.	Kasse-, bank- og girobe- holdninger	36	333690 05		329507 57	4182 4
			16905351 21	1782319 25	351014 67	18336655 7

Regnskabet indstilles til godkendelse.

Hedeselskabets kasse- og regnskabsudvalg:

Laust Nørskov.

Jens Hagelskær.

Bestyrelsen for Det danske Hedeselskab.

P. B. V.

Chr. Lüttichau.

Formand.

status pr. 31. marts 1953.

Konto litra	Kontoens tekst	Specif. bilag nr.	Den 1. april 1952		Iflg. Formueregnskabet		Den 31. marts 1953			
			Kr.	Ø.	Afgang	Tilgang	Kr.	Ø.		
	II. Passiver:									
a.	Prioritetsgæld i ejendom- me.....	24-25	1445625	74		85204	81	1530830	55	
b.	Legaters og fondes kapi- taler	32	7847022	38		864556	94	8711579	32	
c.	Kreditorer, udgiftsrestan- cer og deposita	33	2205102	09		464009	32	2669111	41	
d.	Mellemværende med le- gater og fonde	34	1348717	33		694356	42	2043073	75	
e.	Indtægter vedrørende næ- ste regnskabsår		52542	73	23226	12		29316	61	
f.	Hedeselskabets driftsreg- nskab	35	122254	10	642476	27	678253	98	158031	81
g.	Driftsregnskab f. hedesel- skabets statsvirksomh.		255012	62		112169	43	367182	05	
h.	Hedeselskabets kapital- konto.....		1238426	90				1238426	90	
i.	Landbrugsministeriets lø- bende regning		2390647	32	801543	93		1589103	39	
			16905351	21	1467246	32	2898550	90	18336655	79

Viborg, den 11. juni 1953.

Niels Basse,
direktør.

B. Dalberg-Larsen,
kontorchef.

Ernst Jensen,
bogholder.

Foranstående regnskab er overensstemmende med hedeselskabets bøger, som jeg har revideret.

Under revisionen er tilstedeværelsen af de i regnskabet opførte kasse-, bank- og girobeholdninger konstateret.

Viborg, den 22. juni 1953.

M. G. Mikkelsen,
statsaut. revisor.

Hedeselskabets regnskab 1952—53

Samtlige tilskud fra statskassen til formål vedrørende Det danske Hedeselskab har i finansåret 1952—53 udgjort:

	Bevilling kr.	Regnskab kr.
1. Tilskud til Det danske Hedeselskabs virksomhed som ovenfor anført ..	2.328.227,—	2.317.169,87
2a. Småplantninger og hegn..	730.000,—	714.965,72
b. Administrationsudgifter	45.000,—	45.000,—
3a. Tilskud til plantager, der står under hedeselskabets tilsyn og har overtaget fredskovsforpligtelse..	315.000,—	306.206,46
b. Administrationsudgifter	45.000,—	45.000,—
4a. Tilskud til lettelse af mergeltransport og transport af jordbrugskalk under særlige forhold..	1.500.000,—	881.998,78
b. Administrationsudgifter	35.710,—	36.710,36
5. Tilskud til forrentning af lån til mergelselskaber..	1.000,—	—
6. Tilskud til forsøg med plantning af frugttræer i bjergfyrlantager..	1.000,—	500,—
7. Tilskud til vejledning angående hugst og ny kultur i læplantninger og mindre plantager m. v.	597.000,—	516.299,89
8. Demonstration af 2. kultur og forstlige forsøg..	22.000,—	22.384,23
9. Tilskud til træplantningsforsøg på afgravede brunkulsarealer	32.000,—	28.911,48
10. Tilskud til driften af kunstige vandingeanlæg til brug ved Det danske Hedeselskabs forsøgsvirksomhed	10.000,—	9.770,46
Ialt.. . .	5.661.937,—	4.924.917,25

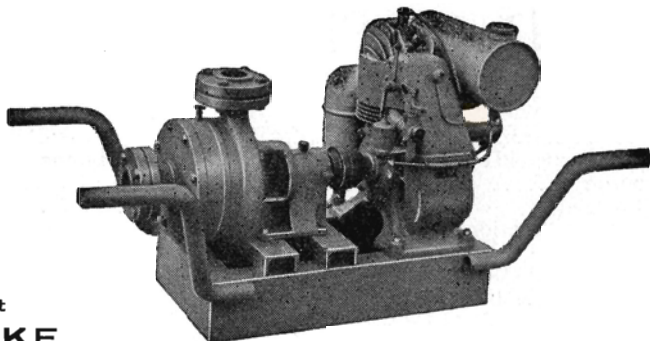
I henhold til ændring af 27. juni 1952 i landbrugsministeriets regler af 29. marts 1951 for statskassens tilskud til transport af mergel og kalk til jordforbedring er i finansåret 1952—53 kun udbetalt á conto beløb på halvdelen af tilskudsbeløbene, der har udgjort det under 4a opførte beløb, kr. 881.998,78. Resttilskudet, der er beregnet til 70,0682 % af det udbetalte beløb og som udgør 618.043 kr. 17 øre, kunne først komme til udbetaling efter at hedeselskabets regnskab var afsluttet, hvorfor udgiften bliver afholdt på et særligt regnskab til ministeriet.

Afvandingspumper
 Entreprenørpumper
 Husvandspumper
 Pumper for gartnerier
 og ethvert andet
 formål

Skriv efter tilbud og brochure

Aktieselskabet
DE SMITHSKE

JERNSTØBERIER OG MASKINVÆRKSTEDER - Aalborg - TELF. 6696

Randers

MØRTELVÆRK OG
 BETONRØRSFABRIK

v/ Marius Ødum
 Kristrup pr. Randers
 Tlf. 400 Randers fri not.

Kun Δ mærkede varer føres
 Største lager
 Bedste kvaliteter
 Forlang tilbud

Bjerringbro

Cementvarefabrik

ved Th. Petersen
 Telf. 111 Bjerringbro

ALLE
 Δ MÆRKEDE RØR
 Imprægnerede
 og uimprægnerede

Stort lager
 Altid leveringsdygtig

Aktieselskabet
L. Hammerich & Co.
 Specialforretning i bygningsartikler
 Grundlagt 1854 . Tlf. 2 71 55 (3 lin.)
 Aarhus

Brostrøm

Planteskole

VIBORG
 ved C. Nielsen
 Telefon 42

leverer alle planter for
 HAVE, MARK og SKOV
 Hårdføre og veldrevne arter
 for ethvert formål

Kjellerup Betonvarefabrik

ved I. T. Birk .∴. Telefon 45 Kjellerup
 Efter kl. 17: Rødkjærsbro telefon 14

FØRER KUN Δ MÆRKEDE VARER

Alle arter betonvarer til afvanding og kloak føres
 FORLANG TILBUD

Sydvestjydske Teglværkers Salgskontor

Telefon 58

Ølgod

Telefon 59

VESTJYLLANDS MÆRGELFORSYNING

Andelsselskab

påtager sig

udnyttelse af lokale lejer
 og
filrettelægning af mærgelleverancer.

Moderne grab-materiel til rådighed. - Levering af højprocentig mergel fra egne lejer.
 Jordbrugskalk og pulv. kalk i fine kvaliteter fra Hillerslev Kalkværk.

Alle oplysninger og tilbud fås hos:

TRIER HØJ,
 kassører,
 Vostrup.

I. M. LAURIDSEN,
 næstformand,
 Gørding.

JESPER JESPERSEN,
 formand,
 Gødstrup.

SPRIT
til teknisk Anvendelse.

Det gensidige Forsikringselskab
»Dansk Plantageforsikringsforening«

Driftsregnskab for året 1. april 1952—31. marts 1953

<i>Indtægt.</i>	<i>Udgift.</i>
Kassebeholdning pr. $\frac{1}{4}$ 1952.. kr. 12.907,54	Udbetalte erstatninger... kr. 54.566,03
Indskud af 1404 ha à 1 kr. » 1.404,00	Abonnement på Falcks redningskorps... » 2.000,00
Præmie » 18.483,80	Administrationsudgifter » 6.342,43
Renter... » 7.444,86	Kassebeholdning pr. $\frac{31}{3}$ 1953.. » 4.457,06
1 udtr. obligation » 4.000,00	
Refunderede erstatninger m. v. » 3.091,00	
»National« bet. andel i ducør » 34,32	
Lån af hedeselskabet » 20.000,00	
Kr. 67.365,52	Kr. 67.365,52

Status pr. 31. marts 1953.

<i>Aktiver.</i>	<i>Passiver.</i>
Beholdning af obligationer, nom. 175.100 kr. kr. 133.545,00	<i>Reservefond:</i>
Kasse-, bank- og girobeholdning... » 4.457,06	For sidste år 76.082,54
	Årets underskud 13.080,48
	kr. 63.002,06
	<i>Tekniske reserver:</i>
	Skadesreserve... » 55.000,00
	Lån af hedeselskabet » 20.000,00
Kr. 138.002,06	Kr. 138.002,06

B. Steenstrup.
Direktion.

/P. Ditlev Petersen.
Kasserer.

I bestyrelsen for Det gensidige Forsikringselskab »Dansk Plantageforsikringsforening«.
Viborg, den 28. september 1953.

Chr. Lüttichau.

A. Holm.

A. Olufsen.

Regnskabet revideret. Intet at bemærke.

Fr. Heise.

F. C. Winther.

Det Jensen Buchske legat

Kasseregnskab for året $\frac{1}{4}$ 1952— $\frac{31}{3}$ 1953

<i>Indtægt.</i>	<i>Udgift.</i>
Kasse- og bankbeholdning pr. $\frac{1}{4}$ 1952.. kr. 16.840,43	Bekendtgørelse af regnskabet 1950—51 og 1951—52.. kr. 220,00
Renteindtægt » 144,99	Aflysning af pantebrev... » 5,75
Plantagens driftsoverskud.. . . . » 643,20	Forøgelse af udestående fordringer... » 10.760,93
	Forøgelse af effektbeholdning » 1.670,00
	Kasse- og bankbeholdning pr. $\frac{31}{3}$ 1953.. » 4.971,94
Kr. 17.628,62	Kr. 17.628,62

Status pr. 31. marts 1953

<i>Aktiver.</i>	<i>Passiver.</i>
Den Jensen Buchske plantage kr. 57.122,99	Netto-formue kr. 82.521,56
Udestående fordringer » 12.756,63	
Beholdning af skoveffekter » 5.670,00	
4 % Ny jydsk Købstadskreditforenings obligationer » 2.000,00	
Kasse- og bankbeholdning » 4.971,94	
Kr. 82.521,56	Kr. 82.521,56

Viborg, den 24. august 1953.

Niels Basse.

B. Dalberg-Larsen.

Ernst Jensen.

Regnskabet er revideret og fundet i overensstemmelse med bøgerne. — Under revisionen er tilstedeværelsen af de i regnskabet opførte kasse- og bankbeholdninger konstateret.

Viborg, den 28. august 1953.

M. G. Mikkelsen.

Bestyrelsen for Det Jensen Buchske legat.

P. b. v.

Chr. Lüttichau.

ANVEND TØRVESTRØELSE VED DRÆNING . . .

På jorder med flintsandet undergrund kan en tilsanding af drænrørene forebygges ved anbringelse af et lag tørvestrøelse (»hundekød«) omkring stødfugerne.

Spørg hedeselskabet

A/S Fiskbæk Briketfabrik

Herborg 12

Jydsk Skovfrø

Løndal pr. Addit - Tlf. Burgårde 6 u

Frøindsamling i godkendte og udvalgte bevoksninger
Alt frø leveres med angivelse af afstamning og spireevne
Klængning og opbevaring for skovdistrikter

Prisliste sendes på forlangende

RESENBRO

CEMENTSTØBERI

v/ ingeniør C. G. Madsen
Telefon 34

Prima betonrør efter dansk
ingeniørforenings normer

Mrk. Δ i alle gangbare dimen-
sioner fra 10-60 cm såvel med
som uden muffe

HØJSLEV TEGLVÆRKER A/S

Prima, røde drænrør

i størrelse fra 2 til 15 tommer . Indheat tilbud Tlf. Højslev 3

Alle arter jordbrugskalk -
SKANDINAVISK KALK & KRIDT 1/3

Hasseris - Aalborg telefon 9253 - Alba 10650
Værket telefon Sdr. Tranders 110

HAMMERUM HERREDS

Spare- og Laanekasse

Herning - Telf. 10 . 314
Østergade 6

Kontortid: 10-12,30 og 14,30-17

Katalog sendes
gratis paa
Forlangende

Røde
drænrør
2"-12"

● Fredenshøj Teglværk
Aabenraa . Telefon 2127

PALUDANS
PLANTESKOLE
- - - KLARSKOV - - -
130 tdr. land

Skovplanter, hæk- og
hegsplanter, allétræer

Forlang prisliste
TELEFON KLARSKOV NR. 9

Varde Bank

Esbjerg afdeling

Kongensgade 62
og fiskerihavnen

Petersværk Betonvare-Industri

Nørresundby . Telf. 1055 (2 lin.)

Alt i betonvarer efter D. S. 400
Renseanlægget »Ringtanken« (Dansk patent nr. 59820)

Rødkjærsbro Cementvarefabrik
ved I. T. Birk Telef. Rødkjærsbro 14

FØRER KUN Δ MÆRKEDE VARER
Alle arter betonvarer til afvanding og kloak føres
Forlang tilbud

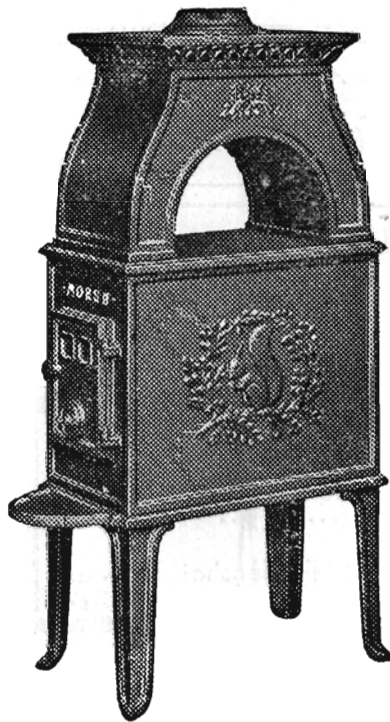
Trifolium Frø

KØBENHAVN

RANDERS

Morsø Støbejerns

AKTIESELSKABET
N.A. Christensen & Co.
KGL HOFLEVERANDØR
NYKØBING MORS

Redaktionsudvalg: Afdelingsleder, skovrider B. Steenstrup (formand),
forstander N. C. Nielsen og civilingeniør A. Fredborg.

Redaktør: Har. Skodshøj.

Carlo Mortensens Bogtrykkeri, Viborg